

22.6.2020

Sairaanhoitajaliiton lausuntokommentit lausuntopalveluun aiheesta Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraportti

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/10633/2020

Kysymys: Väliraportissa on kuvattu koronaviruskriisin aikaista digiloikkaa laajasti eri sektoreilla. Katsotteko, että sektoreiden kehittämistyötä on kuvattu riittävällä tavalla?

Terveys- ja sosiaalipalveluissa kuvaus on pintapuolinen. Sairaanhoitajaliittona olemme samaa mieltä, että nykyisissä asiakas- ja potilastietojärjestelmissä on edelleen tarvetta kehittää niiden sisältöjä, käytettävyyttä ja tukea käyttäjilleen sekä järjestelmien välistä yhteen toimivuutta. Aivan liian usein käyttöön otettavat järjestelmät ovat täysin keskeneräisiä. Tämä tarkoittaa puutteita järjestelmien toimivuudessa ja käytettävyydessä. On ajoittain kestänyt, että järjestelmien käyttö vie huomion varsinaiselta työltä. Menossa olevat hankkeet eivät sinällään vielä ratkaise näitä ongelmia. Tietojärjestelmien valtakunnallinen kehittäminen tarvitsee huomiota ja resursseja.

Kysymys: Katsotteko, että toimet, joita väliraportissa esitetään, riittävässä määrin edistävät tavoitteita? Jos ette, miten toimenpiteitä tulisi täydentää?

Sähköisen asioinnin kehittämisessä on paljon mahdollisuuksia terveys- ja sosiaalipalveluissa.

Olemme samaa mieltä, että vaihtelevan alueellisen kehittämistilanteen lisäksi esteinä sosiaali- ja terveyspalveluiden digitalisaatiolle ja digitaalisten palveluiden hankkimiselle on ollut muun muassa palvelunantajien kyvykkyydet ja taloustilanne. Hidasteeksi on tunnistettu kansallisten palvelujen kehittämisen resursointi, kehittämisen painottuminen kokeiluihin ja pilotteihin ja se, että riittävää digitukea ei ole ollut saatavilla käyttöönottoihin ja käytön vakiinnuttamiseen. Toivottavaa on valtakunnallinen kehittäminen ja kaikille edellytysten luonti palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen ja käytettävyyteen.

Raportissa kuvataan, että digivastaanotot ovat merkittävästi kivijalassa tehtäviä lääkärikäyntejä edullisempia ja asiakkaat saavat avun nopeammin. Sama koskee sairaanhoitajien vastaanottoja. Käytännössä Suomessa sairaanhoitajien vastaanotoilla käy eniten asiakkaita/potilaita. Ennen kaikkea etävastaanotoilla on mahdollisuus lisätä ja helpottaa yhteyden ja tiedon saatavuutta. Kuten raportissa todetaan, julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden näkökulmasta digitaaliset palvelut ja etävastaanotot ovat tapa tuottaa uudenlaisia palvelumalleja, joilla on mahdollisuus lisätä tasavertaista palvelujen saatavuutta. On kuitenkin kuultava ammattilaisia ja asiakkaita/potilaita. Kaikille ja kaikenlaisiin palveluihin etävastaanotot eivät sovi. Tämä tuli hyvin esiin koronaepidemian aikana, kun esim. mielenterveyspalveluja muutettiin etäpalveluiksi.

Kysymys: Mitkä toimenpide-ehdotukset tulisi priorisoida?

Terveys- ja sosiaalipalveluiden resursointi ja kehittäminen tulisi olla prioriteettilistan kärkipäässä.

Kysymys: Keitä toimenpiteissä ja niiden toteutuksessa/mahdollisissa tulevilla hankkeissa tulisi olla mukana ja miten hankkeet tulisi resursoida?

Terveys- ja sosiaalipalveluissa ehdottomasti digitaalisten palveluiden ammattilaiskäyttäjiä ja asiakkaita. Valtakunnallista kehittämistä, eikä niin, että jokainen kehittää omissa piireissään järjestelmiä ja palveluita, jotka eivät keskustele keskenään.

Lisätietoja

liisa.karhe@sairaanhoitajat.fi